



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobkyně: **N. D.**, narozené dne X,
státní příslušnost: Ukrajina,
v ČR bytem X,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 8. 12. 2025, zaevidované žalovaným pod čj. OAM-448123/DO-2025,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 8. 12. 2025 z důvodu nepřijatelnosti její žádost o poskytnutí dočasné ochrany, zaevidovanou pod čj. OAM-448123/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu obnovit stav před vrácením její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 8. 12. 2025, zaevidované pod. čj. OAM-448123/DO-2025.
- III. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně je státní občankou Ukrajiny. Dne 8. 12. 2025 podala žádost o dočasnou ochranu, evidovanou žalovaným pod čj. OAM-448123/DO-2025. Ve své žádosti uvedla, že získala tento druh pobytového oprávnění v Německu, a to je v tomto členském státě nadále platné. Téhož dne jí žalovaný žádost vrátil jako nepřijatelnou. Jako důvod nepřijatelnosti označil skutečnost, že žalobkyně je nebo byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo Schengenského prostoru (Německo), a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina.
2. Vrácení žádosti jako nepřijatelné žalobkyně považovala za nezákonný zásah, proto se podanou žalobou nyní domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval nezákonnost zásahu, zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně spatřovala nezákonný zásah žalovaného v tom, že jí vrátil žádost o dočasnou ochranu bez věcného projednání jako nepřijatelnou proto, že je nebo byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že neměla ke dni podání žádosti platnou dočasnou ochranu v Německu a nebylo vydáno řádné správní rozhodnutí, proti němuž by se mohla bránit. Nejenže jí bylo odepřeno právo žádost vůbec podat, ale ji i individuálně posoudit. Žalovaný postupoval v rozporu s unijním právem a judikaturou správních soudů. Zásah stále trvá, na území ČR žalobkyně nemá legální pobyt, což omezuje její přístup ke zdravotnímu pojištění a na trh práce. V Německu neplánuje pobývat, ani pracovat, příbuzné má v ČR. Ukrajinu opustila až po vypuknutí války.
4. K žalobě přiložila vrácenou žádost o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 8. 12. 2025 a fotokopii biometrické strany svého cestovního pasu.
5. Žalobkyně navrhla, aby soud konstatoval nezákonnost zásahu žalovaného, zakázal mu v něm pokračovat a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle platformy pro výměnu informací Temporary Protection Platform (TPP) byla žalobkyni dříve poskytnuta dočasná ochrana v Německu. Dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina postačuje, že dočasnou ochranu, resp. povolení k pobytu, někdy v jiné členské zemi získala. Žalovaný ještě v srpnu 2025 odeslal Evropské komisi (EK) oznámení o riziku vyčerpání kapacit (§ 3 odst. 3 lex Ukrajina). Tento nový důvod nepřijatelnosti žádosti se nepříčí právu EU. Žalovaný rovněž navrhl, aby soud položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie (SDEU) ohledně souladu použitého § 5 odst. 1 písm. f) zákona o dočasné ochraně s unijním právem, neboť k němu se SDEU v rozsudku ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23 *Krasiliva* (dále jen „rozsudek *Krasiliva*“) přímo nevyjádřil. Aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nebyla členskými státy vyloučena. Druhotný pohyb osob s udělenou dočasnou ochranou není žádoucí.
7. Ke svému vyjádření žalovaný přiložil rozhodnutí Landratsamt Erzgebirgskreis (Okresní úřad Krušné hory) ze dne 14. 11. 2025, čj. 103.1/25-350-20251490/LiS (dále jen „rozhodnutí Okresního úřadu Krušné hory“), a to jak v originále, tak jeho úřední překlad z německého jazyka, jímž měla být v obdobné situaci zamítnuta žádost žadatelky o udělení dočasné ochrany v Německu s tím, že se má vrátit do ČR, kde jí byl tento druh pobytového oprávnění udělen.

8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal tvrzený zásah v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud ve věci rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobkyně se k výzvě ve stanovené lhůtě nevyjádřila a žalovaný vyjádřil s takovým vyřízením věci souhlas. Ani soud sám neshledal potřebu provádět důkazy nad rámec předloženého správního spisu. Při svém rozhodování kromě předloženého správního spisu vycházel z tiskopisu žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně podala a kterou jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby tak závisí na zodpovězení právní otázky.
11. Další návrh důkazu v podobě listiny předložené žalobkyní (kopie biometrické strany cestovního pasu) soud pro nadbytečnost neprováděl. Pokud jde o rozhodnutí Okresního úřadu Krušné hory doložené žalovaným, má soud za to, že se takový důkazní návrh nevztahuje k projednávané věci, neboť jím žalovaný dokládá postup jiného členského státu, avšak bez kontextu tamní právní úpravy a správní praxe, pouze v jednom individuálním případě. Rozhodnutí orgánů cizích států přitom nejsou pro soud jakkoliv závazná.
12. Žaloba je včasná a přípustná (viz bod [26] rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42).
13. Žaloba je důvodná.
14. Při posouzení žaloby soud vycházel z následujících ustanovení právních předpisů.
15. Podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „lex Ukrajina“) [m]inisterstvo vnitra zašle Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.
16. Podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina [ž]ádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže:
- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
17. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice Rady č. 2001/55/ES o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) [č]lenské státy přijímají osoby oprávněně požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se

zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR.

18. Podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně [p]okud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
19. Podmínky, za nichž bude žaloba proti nezákonnému zásahu důvodná, vymezuje konstantní judikatura správních soudů. Podle rozsudku NSS ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS platí, že „[o]chrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li – a to kumulativně, tedy zároveň – splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“
20. V posuzované věci jsou zjevně splněny první, druhá, a pátá podmínka. Vracení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit třetí podmínku, tj. zda postup žalovaného spočívající ve vracení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni jako nepřijatelné, byl nezákonný.
21. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Na tento důvod nepřijatelnosti je třeba nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d) téhož ustanovení, neboť řešenou otázkou je, zda lze z unijního práva dovodit právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (tzv. sekundární pohyb).
22. Závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina jsou přitom jednoznačné, kdy primárně lze zejména znovu odkázat na výše citovaný rozsudek *Krasiliva* (viz bod 6. výše). Na toto rozhodnutí navázal NSS tzv. „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025 čj. 1 Azs 174/2024-42 a čj. 1 Azs 336/2024-42, a mnoha dalšími. V nich NSS podrobně posoudil soulad § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s unijním právem, své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil a uzavřel, že úprava eurokonformní není. I když žalovaný konstantně s těmito závěry polemizoval, během několika posledních měsíců nevznosl racionální a závažné konkurující důvody, které by je vyvrátily (rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, bod [17] a násl.).
23. Nyní projednávaný případ přitom provázají ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury ohledně nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti [písm. f)], na posouzení žaloby plně dopadají dřívější judikатурní východiska. Tzv. dubnová judikatura se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex

Ukrajina, který stejně jako nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) téhož zákona z věcného přezkumu vylučuje žádosti těch cizinců, kteří jsou nebo byli držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (**první podmínka**). K ní pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyl nový (svou povahou kumulativní) předpoklad, aby žádosti o dočasnou ochranu předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, kterým žalovaný informoval Evropskou komisi (dále jen „EK“) o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (**druhá podmínka**).

24. **K první podmínce** soud uvádí, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze preformulované a sloučené předpoklady nepřijatelnosti dle písm. c) a d) téhož ustanovení. Dle stanoviska soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 (viz rozsudek NSS čj. 1 Azs 174/2024-42, bod [32], již citovaný výše v bodě 22.). Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Byla-li zároveň členskými státy vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by taková výlučka postrádala smysl.
25. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud odkazuje např. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, body 15 a 16. Čl. 15 představuje minimální standard, čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje. Žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, nebo že mu bylo takové povolení tam uděleno.
26. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému TPP jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (znak „ia“) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (znak „tp“) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
27. To se stalo i v nyní projednávané věci; žalovaný po podání žádosti žalobkyně o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v platformě TPP zjistil, že žalobkyně v této databázi figuruje, avšak u jejího jména je uveden znak „ia“, tedy neaktivní. To ostatně shodně tvrdí i žalobkyně.
28. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě EU trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalovaný žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky

k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

29. Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobkyně mohla žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že jí žádost vrátil jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty předchozí dočasné ochrany získané v Německu. Svědčí jí právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohl realizovat (k tomu podrobněji viz již odkazovanou judikaturu). V tomto směru ani není rozhodné, zda žalobkyně dočasnou ochranu v Německu nadále požívá (což uvedla ve své žádosti), nebo jí byl tento pobytový status ukončen (což vyplývá z výpisu z TPP založeného ve správním spise, v němž je uveden příznak „*ia*“, tedy dříve udělené, ale již neaktivní).
30. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady č. 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025 28, bod [11] a násl., a na něj navazující judikatura). Podstatné je, že z aktualizacího prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
31. **K druhé podmínce** potom soud uvádí, že v důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), mohl žalovaný od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, a to poté, co žalovaný zaslal EK oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Druhou podmínku tedy aktivuje sám žalovaný tím, že EK doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
32. Novým důvodem nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zákonodárce zjevně sledoval překonání závěrů dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku, nová druhá podmínka není ve světle unijního práva sama o sobě způsobila založit nepřijatelnost žádosti.
33. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 21. 10. 2025, čj. 17 A 123/2025-26, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je však politickým, nikoli právním aktem. Nelze z něj proto bez dalšího dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Uvedené oznámení se navíc týká rizika vyčerpání, nikoli překročení kapacit. Čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně totiž předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Tento článek naopak neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí.
34. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o překročení jeho kapacit mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě jakési umělé „procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity. Takový důvod nepřijatelnosti

nenachází oporu v unijním právu, a nemůže v něm tedy ani vyvolat jakékoliv právní účinky. Z tohoto důvodu nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina ve spojení s novým § 3 odst. 3 téhož předpisu.

35. Výše rozvedené stanovisko o rozporu ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina shrnul NSS v právní větě k rozsudku ze dne 10. 12. 2025, čj. 5 Azs 248/2025-23, podle které „[ž]ádost osoby požívající dočasné ochrany na základě čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, která žádá o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v České republice, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správním orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění účinném od 3. 9. 2025, z toho důvodu, že této osobě je nebo bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany také v jiném členském státě Evropské unie.“ (obdobně viz rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2026, čj. 8 Azs 181/2025-26). Z uvedeného důvodu zdejší soud nepředkládal SDEU předběžnou otázku, neboť lze mít za to, že tato již byla vyřešena právě s poukazem na rozsudek *Krasiliva*.
36. Při aplikaci závěrů bodu [78] rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, v kombinaci s výše uvedeným rozsudkem ze dne 10. 12. 2025, čj. 5 Azs 248/2025-23, tedy jednoznačně nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti nejen podle § 5 odst. 1 písm. c) či d) lex Ukrajina, nýbrž i dle písm. f) téhož ustanovení, a to pro neslučitelnost s unijním právem. Žádost tedy bude nutné věcně projednat, a v případě splnění podmínek pro jeho přiznání pobytové oprávnění vydat.
- 37.
38. Soud musí rovněž poukázat na to, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi osobami žádajícími o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty uprchlíky, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.
39. K tomu je nezbytné žalovanému důrazně zopakovat závěry shrnuté v právní větě již shora citovaného rozsudku NSS ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, že „[s]právní orgány, stejně jako krajské soudy, jsou obecně povinny respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu a závěry z ní vyplývající, a to ve všech skutkově a právně obdobných případech (§ 12 odst. 1 s. ř. s. a čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pokud se od existující judikatury chtějí odchýlit, musí předložit racionální a závažné konkurující důvody.“ Žalovaný svým postupem flagrantně zasahuje do práv stovek či tisíců cizinců žádajících o dočasnou ochranu, navíc vystavuje ČR podezření ze soustavného nerespektování unijního práva. Není ospravedlnitelné, aby nadále ignoroval pro něj závazné závěry judikatury, které jsou nyní rozšířeny i na postup podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.

V. Závěr a náklady řízení

40. Ze všech uvedených důvodů soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobkyni její žádost o poskytnutí dočasné ochrany jako nepřijatelné, byl nezákonný. Žalovanému současně zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením její žádosti. Žalovaný tak zejména nebude moci odmítnout přijetí žádosti žalobkyně z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina. Žalovaný je povinen žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci

poučit žalobkyni o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo žalobkyni v Německu skutečně zrušeno – bude-li tomu tak, žalovaný vydá požadované oprávnění k pobytu, a pokud tomu tak nebude, poskytne žalobkyni přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinila potřebné kroky k ukončení tohoto povolení a aby tuto skutečnost žalovanému doložila. Po splnění těchto kroků jí žalovaný vydá oprávnění k pobytu (viz bod [78] podbod 4. již citovaného rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42).

41. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný vázán (§ 54 odst. 8 s. ř. s.). Výrok rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu je třeba vykládat v návaznosti na jeho odůvodnění (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2022, čj. 6 As 237/2021-56, bod [33]).
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně se svou žalobou uspěla, žádné náklady řízení však neúčtovala, od povinnosti zaplatit soudní poplatek byla v tomto řízení ze zákona osvobozena, a žádné účelně vynaložené náklady řízení neplynou ani ze soudního spisu. Soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalovaný úspěšný nebyl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 24. března 2026

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně